

sado, però no oblidem que Labèrnia era del Maestrat. El fet és que també la variant prefixal *aguí(s)ar* prengué en la nostra llengua l'acc. culinària (i justament a les Illes, on la imitació forastera topà amb més llarga resistència).

Guisofi, per encreuament amb *gasòfi(a)* (< cast., DCEC BAZOFIA). + *Guisori* 'maldecap, guinea, cabòria', ross., per encreuament amb aquest mot i amb *històri(a)*: «Torni agafar el porc, mes sempre s'arrestava / --- / dins del fang me se voludava / --- / a me fer venir innocent: / Sí! si hagés durat més aqueix *guisori* / crec que me n'hagés fet lo seny i la memòria!», Saisset.²

Guisés 'carbonitges' com si diguéssim 'rastres de cuinar'. Potser d'aquest *guises* 'deixies' o d'una altra acc. de *guisa* o de *aguisar* (en oc. ant. «arranger» i «affaiter un oiseau», Rayn. III, 521; Appel Chr., *Glossari*), derivaria + *isaines* en la frase *fer isaines* 'fer postures estranyes davant d'un mirall' i 'fer moixaines o magarrufes (a algú)' que Josep Picó i Martí havia sentit a alguns vells de Cardona: d'un **guisaines* contaminat per la inicial, sigui d'(a)*issar* 'atissar, irritar', sigui d'*isard* adj. 'feréstec, esquerp'; també es podria pensar en oc. ant. *aizar* «accommoder; fournir». No en tenim altra notícia però aquest íntim amic de tota la vida, de família cardonina, m'ho havia dit diverses vegades, el 1960 i c. 1925.

Aguisar [1242]: «Mannà-m R. de Burget que li fermàs dret, e jo dix que non o avia *agisad*, for quem donàs dia <'termini', cf. *adiar* = 'ajornar, donar un termini'>, e qe seria-n *agisad* de fermar e de respondre: ere divenres dia: él dix que lo digmenge l'en fos *agisad* a Tremp; si no, que fos vedad», doc. de 1242 de la Conca de Tremp (PPujol, *DocVgUrg.*, 8.7ss.); «quan venc al segon dia, e fo *aguizat* l'altar, Nós lo faem guarnir gran matí ab la roba de la nostra capela»; «diu-vos que, si vós li fets mercè que él vos *aguizarà* que Alaçrach vendrà tot cant pa ha», Jaume I (*Cròn.*, Ag., 451, 391).

La variant *aguiar*, *aguiat*, s'ha perpetuat a les Illes, si bé especialitzada en l'accepció 'guisar, -sat; cuinar': així ja en la vella llengua tradicional de les cançons i rondalles populars: «no 'm treguis molts d'*aguiats* - sinós un platet d'olivas» en un romanç mall. recollit per MilàF (*Romllo.*, 237A₁); «jo no me tenc de fregar / ses botes ni ses sabates, / ni 'm puc espauamar ses bates, /ni me sé *aguiar* es dinar», Pere d'Alcàntara Penya (*IdOr* I, 83); «—Apareia de sopar. —Me diga lo que he de fer! y promte ho *aguiaré*», rondalla d'AMAlcover (*BDLC* xv, 132); id. XIII, 13; jo mateix vaig sentir a Costitx que ells tenien «aigo bona per *əgiá*» (1964); mentre que AMAlcover observa que a Eiv., com a substantiu tant usen *aguisat* com *guisat* (*BDLC* XIII, 29), id. a Men. (*AlcM*). *Aguió* mall. 'cosa aguiada per menjar' mall. (Moll, *AORBB* IV, 116).

Desguisat; *desaguisat*; *desaguiós* adjectiu 'desmesurats': «aqueu sagrament que ells havien feït no era contra Nós, mas era per xo con lus trencàvem lurs furs e-ls demanàvem coses *desaguioses*», Jaume I (*Cròn.*, Ag., 415.11); *desaguisades* en l'ed. de Valèn-

cia. *Enguís*. Però les formes registrades per *AlcM*, *guissar* 'lladrar' i *guissot* (amb *guissotera*) 'espècie de mollusc solament bo per a esquer' no són derivats de *guisa*, *guisar*, sinó de *guisso* (Valls), *quisso*, veg. *GOS*; i *guissar* 'poar' està per *HISSAR*.

¹ Cert que aquesta preferència sembla quasi completa, car si bé el *Torc.* en explicar (discernint) *guisa per manera*, de *guisa per voluntat* (al costat del qual registra també *guisà*, evidentment perfect verbal, 717.1, 2; 32.5) identifica el segon com forma verbal (present de *guisar*), i l'explicació sembla referir-se més aviat al verb derivat de *guisa*, no es pot descartar que es tracti de *guisar* var. fonètica de *guiar* **WIDAN*. — 2 P. 140 de l'ed. Martí de *Catal. d. R.*, que imprimeix *aqueixa guisòria*, igual que *canvia memori*, *histori* etc. en *memòria*, *història*: no tinc accés aquí a l'ed. original, però imagino que degué canviar abusivament, per guardar la rima visual, *guisori* en *guisòria*, i això l'arrossegà a posar-hi *aqueixa*, però sembla que la mesura del vers denuncia el frau.

Guisament, *guisar*, V. *guiar*.

Guisarma, veg. *DCEC/DECH* (BISARMA) *Guisat*, V. *guisa* *Guisatge*, V. *guiatge* (GUIAR) *Guisar*, *guiscler*, *guisco*, V. *xisclar* *Guisés*, V. *guisa* *Guiset*, diminutiu de *Guiu* (*Guid.*), sense relació amb *WISAD* (*AlcM*, fonèticament impossible; també és impossible l'etimologia que dona a *Guisla*, veg. *guilla* GUINEU, i la de *Guismunda*, sempre per la mateixa raó) *Guisofi*, + *guisori*, V. *guisa* *Guispar*, V. *guipar* (GUINYAR) *Guisquesa*, potser mal llegit per *guirchesa* o -*rquesa* (V. GUERXO) *Guisquet*, V. *xisclar* *Guisa*, *guissar*, *guisso*, V. *quisso* (*GOS*) *Guissar*, V. *hissar* *Gui(s)sassos*, V. *guisa* *Guissona*, en lloc de «segurament pre-romana» (*AlcM*) havia de dir «tota etimologia pre-romana és fonèticament impossible»: vegeu nota 8 de *GUIX* *Guissot*, *guissotera*, V. *guisso* (*quisso*, *GOS*) *Guit*, V. en apèndix a *GUIZZA*

Guita 'cordillet de cànem' a Elx, 'diners' en argot barc., del cast. *guita* id., per a l'etimologia del qual (germànica), veg. *DCEC*, *GUIA* [des de 1527] *Guitar*, V. *guit* (*GUIZZA*).

GUIARRA, de l'àrab *kitāra* id., i aquest, del grec *κίθαρα* 'cítara'. □ 1.ª doc.: 1389.

En un doc. relatiu a Joan I quan encara era l'Infant Joan, datat de 1389, i publicat en els *Docs. Cult. Cat. Mig-aval*, vol. II, que m'assenyala Marçal Olivar es parla d'una *guitarra oldana* trobada a les golfes d'una casa burgesa en el carrer de Jaume Girart (avui *Giralt*). L'*InvLC* n'assenyala casos en altres, ross.: dos docs. del mateix any 1389, un en b-ll., «unam *guitarra*», un altre en cat., «un rabeu e una *guitarra*» i el cita encara en *Albertà de Bretanya* novel·leta del S. xv.

Ja sovint en StVicençF: «*gloriaris salterio et citarā* --- perquè *guitarra* no és instrument de cambra, mas pertot se sona», «algun so perquè és bo, si dius per la